

PÖYTÄKIRJA Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen suomalaisen viittomakielen lautakunnan kymmenennestä kokouksesta 15.10.1999, käänös suomalaisella viittomakielellä videolle laaditusta pöytäkirjasta. Pöytäkirjan viitto Markku Jokinen.

SUOMALAISEN VIITTOMAKIELEN LAUTAKUNNAN 10. KOKOUS 15.10.1999

Aika perjantai 15.10.1999 kello 12.15–16.00
Paikka Kuurojen Liiton iso neuvotteluhuone A3.44

Läsnä jäsenet

Petri Engman	
Markku Jokinen	puheenjohtaja
Harry Malmelin	
Päivi Rainò	
Leena Savolainen	sihteeri
Ritva Takkinen	

vieras Mikaela Tillander Yleisradio

Poissa Jaana Keski-Levijoki

1. § Kokouksen avaus.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.15.

2. § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3. § Kokouksen esityslista.

Kokouksen esityslista hyväksyttiin muutoksitta.

4. § Ilmoitusasiat.

a) Päivi Rainò kertoi kuulumisia kansainvälisestä nimistöntutkimuskonferenssista, joka järjestettiin Espanjassa Santiago de Compostelassa 21.–25.9.99 (ks. tekstiliite 1).

b) Thaimaalainen viittomakieli on tunnustettu Thaimaan kuurojen kansalliseksi kieleksi. Thaimaan opetusministeriö on allekirjoittanut elokuussa 1999 Thaimaan hallituksen (the Royal Thai Government) puolesta päätöslauselman, joka takaa

kuuroille mm. seuraavia oikeuksia: kuurojen palkkaaminen viittomakielenopettajiksi kuurojen kouluihin, viittomakielen käyttäminen kuurojen opetuskielenä ja tulkkien koulutuksen aloittaminen ja tulkkipalvelujen järjestäminen.

c) Kuurojen Liiton viittomakielialan tutkimustyöryhmä on käynnistänyt kirjahankkeen, jonka tavoitteena on tuottaa perusteos suomalaisesta viittomakielestä. Kirja tulee koostumaan eri tutkijoiden kirjoittamista artikkeleista. Kirjan toimittaa Anja Malm, ja sen on tarkoitus valmistua vuonna 2000. Viittomakielialan tutkimustyöryhmä on kokoontunut kolmasti, ja sen kokouksissa on käsitelty mm. kielentutkimuksen etikkaa.

d) Kuurojen Liitto ja tutkimuskeskus ovat tämän vuoden loppuun mennessä julkaisemassa kirjasta ja videosta muodostuvan, suomalaisen viittomakielen numeraaleja ja numeraalijohdoksia esittelevän teoksen.

e) Vuoden 2000 heinäkuussa Amsterdamissa järjestettävään TISLR 2000-konferenssiin (Seventh International Conference on Theoretical Issues in Sign Language Research) ovat Suomesta osallistumassa (ja ovat lähettäneet esitelmän abstraktin) ainakin Ritva Takkinen (lapsen viittomakielen kehitys), Päivi Rainò (nimiviittomat), Karin Hoyer ja Tommi Jantunen (suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimushanke) sekä Leena Savolainen (lautakunnan työ).

f) Tutkimuskeskuksen viittomakielentutkija keskittyy vuonna 2000 yhden kuukauden ajan suomalaisen viittomakielen uudisviittomien tutkimukseen.

g) Kirkkokäsikirjan käännöstyöryhmä on lähettänyt lautakunnalle kommentoitavaksi Isä meidän -rukouksen käännösehdotuksen. He toivovat kommentteja 30.1.1.99 mennessä.

h) Merkittiin tiedoksi neljä artikkelia ja kaksi kirjaa (ks. tekstiliite 2).

5. § Lautakunnan edellisen kokouksen (22.5.1999) pöytäkirjan tarkistus.

Lautakunnan kokouksen 22.5.1999 pöytäkirjat eivät ole vielä valmistuneet, joten niiden tarkistus siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

6. § Viittomakieliset uutiset.

Mikaela Tillander kertoi, millaisia kieleen liittyviä seikkoja Yleisradion viittomakielisiä uutisia tehdessä on huomioitava, ja erityisesti millaisiin ongelmiin päivittäisessä työssä törmää (ks. videoliite 1 ja tekstiliite 3).

Päätös 1. Keskusteltiin erilaisten nimien viittomisesta ja päätettiin suosittaa seuraavaa:

a) Ihmisten nimien viittomisessa suositetaan seuraavia tapoja:

- sormitus (a-h-t-i-s-a-a-r-i)
- sormitus + viittoma (a-h-t-i + SAARI)
- ensin sormitetaan (c-l-i-n-t-o-n) ja nimen toistuessa viitotaan nimen alkukirjain ja artikuloidaan nimi (c/[klinton]) + osoitus

- voidaan viittoa myös esimerkiksi:
TUTKIJA VIRTATA HENKIÖ = tutkija Virtanen

b) Tuotteiden nimien viittomisessa suositetaan seuraavia tapoja (esimerkkitapauksena "antibiootti"):

- tuotteen nimi sormitetaan (a-n-t-i-b-i-o-o-t-t-i), minkä jälkeen voidaan käyttää seuraavia tapoja:

- tuotteen nimen alkukirjain ja samanaikaisesti huulio [antibiootti], ja sitten osoitus (a/[antibiootti] + osoitus)

- viittoma LÄÄKE ja samanaikaisesti huulio [antibiootti] (ks. Suomalaisen viittomakielen perussanakirjan (1998) artikkeli 1195. 'lääke, lääkitys...')

- joissakin yhteyksissä (kun puhutaan antibiootista yleensäkin lääkkeenä) voidaan käyttää myös itse LÄÄKE-viittomaa; tällöin Lääke-viittoman kanssa käytetään siis huuliota [lääke]

c) Maiden nimien viittomisessa suositetaan seuraavia tapoja:

- Jos maalle on olemassa suomalaisen viittomakielen viittoma, lautakunta suosittaa, että sitä käytetään.

- Jos tietylle maalle ei ole olemassa viittomaa, voidaan lainata kyseisessä maassa käytössä oleva viittoma. Tällöin viittoma tulee selvittää mahdollisimman luotettavasta tietolähteestä, kuten äidinkieliseltä viittojalta tai sanakirjasta. Jos viittoma sisältää suomalaisen viittomakielen rakenteelle vieraita rakenneosia, viittomaa voidaan tarpeen mukaan mukauttaa.

Jos sormitettava asia tuodaan esille ensimmäistä kertaa, sen aikana usein käytetään kohotettuja kulmakarvoja, eli uusi asia topikaalistetaan. Topikaalistus kestää vielä osoituksen ajan ja sitten kulmakarvat laskevat normaaliasentoon. Jotkut viitotjat käyttävät yhtenä topikaalistuksen keinona hieman kohotettua leukaa.

Tillander pyysi yleisarviota viittomakielisissä uutisissa käytettävästä kielestä.

Päätös 2. Päätettiin, että vuonna 2000 annetaan esimerkiksi yhden uutislähetysten perusteella yleisarvio viittomakielisissä uutisissa käytettävästä kielestä.

Lautakunta ja toimittaja Tillander katsoivat, että tiivis kontakti lautakunnan ja viittomakielisten uutisten välillä olisi molemmille osapuolille erittäin hyödyllinen.

Päätös 3. Päätettiin kutsua toimittaja Tillander vieraaksi tästä eteenpäin jokaiseen lautakunnan kokoukseen ainakin siihen asti, kun päätös lautakunnan jäsenistä uudelle kolmivuotiskaudelle on tehty. Lisäksi Leena Savolainen selvittää, voisiko Kuurojen Liiton tutkimus- ja sanakirjatyö ryhtyä vakituisesti avustamaan (esim. kuvapuhelimen välityksellä) viittomakielisten uutisten toimittajia kieliongelmien ratkaisuisissa.

7. § Jatkokeskustelu lautakunnan kielenhuoltotyön periaatteista.

Lautakunnan kielenhuoltotyön periaatteista ei ehditty keskustella. Asia siirrettiin myöhemmin käsiteltäväksi.

8. § Esiintyminen Valtakunnallisessa viittomakieliseminaarissa 31.10.99.

Päätös 4. Valtakunnallisessa viittomakieliseminaarissa 31.10.99 esiintyvät kaikki lautakunnan jäsenet. Kukin saa tietyn vastualueen, mistä raportoi seminaarissa. Myös keskustelulle tulee jättää riittävästi aikaa. (tekstiliite 4)

9. § Euro ja sentti.

Euron ja sentin viittomavastineista keskusteltiin, mutta päätettiin, ettei vielä haluta tehdä asiasta suositusta. Lautakunnassa tosin syntyi ajatus, että C-käsimuotoinen "euro"-viittoma (joka on eräs käytössä olevista muodoista) voisi mukautua varsin helposti nykyisiin markkoja ilmaiseviin viittomiin. Sentille ei ilmeisesti ole syntynyt omaa viittomansa, ja jotkut käyttävät sen vastineena "penni"-viittomaa.

Päätös 5. Päätettiin, että Harry Malmelin, Petri Engman ja Markku Jokinen kyselevät kuuroilta, mitä viittomia he käyttävät eurosta ja sentistä. Lisäksi voidaan tiedustella, mitä mieltä he ovat C-käsimuotoisesta tehtävästä "euro"-viittomasta.

10. § Muut esille tulevat asiat.

a) Todettiin, että lautakunnan jäsenet tarvitsisivat tietoa fonologisten teorioiden nykysuuntauksista.

Päätös 6. Pyritään järjestämään lautakunnalle vuonna 2000 koulutusta fonologisten teorioiden nykysuuntauksista

b) Harry Malmelin otti esille seuraavat tietokoneiden käyttöjärjestelmälle *Linux* syntyneet viittomavastineet:

- viittoma 1: (yksi- tai kaksikätsenä) käsimuoto L, kämmen alaspäin, sormet eteenpäin, eteenpäin suuntautuva liike, jonka aikana etusormi värisee
- viittoma 2: sama kuten edellä, mutta 3-käsimuodolla ja etu- ja keskisormi värisee

Harry Malmelin sanoi viittomien muodon motiivina olevan pingviini, joka on Linuxin symboli. Viittomista ei tehty suositusta, mutta niistä tehtiin seuraavanlaisia havaintoja:

- viittoma tuntuu liittyvän veteen
- vaakasuora liike eteenpäin on varsin harvinainen suomalaisessa viittomakielessä
- harvinaiselta tuntuu myös yhdistelmä "suora liike eteen + sormien väristys + 3-käsimuoto"
- 3-käsimuotoa käytetään nimiviittomissa kuitenkin enemmän kuin muussa leksikossa, ja toisaalta, koska Linux on myös suomen kielelle vieras sana, ei ehkä ole

niin erikoista, että sillä olisi myös suomalaisessa viittomakielessä vieraskielinen vastine

11. § Seuraava kokous.

Sihteeri selvittää seuraavan kokouksen ajankohdan.

Päätös 7. Koska seuraavassa kokouksessa on tarkoitus käsitellä kirkkokäsikirjan käännöstyöryhmän Isä meidän -rukouksen käännösehdotusta, kutsutaan kokoukseen asiantuntijavieraaksi työryhmän puheenjohtaja Jaana Aaltonen.

12. § Kokouksen päättäminen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00.

Vakuudeksi

Markku Jokinen

puheenjohtaja

Leena Savolainen

sihteeri

Tekstiliite 1 / Suomalaisen viittomakielen lautakunnan 10. kokous 15.10.99 / 4. §
Ilmoitusasiat, kohta a)

Tätä liitettä (Päivi Rainõn kuulumiset kansainvälisestä nimistöntutkimuskonferenssista, joka järjestettiin Espanjassa Santiago de Compostelassa 21.–25.9.99) ei ole vielä digitaalisessa muodossa.

Tekstiite 2 / Suomalaisen viittomakielen lautakunnan 10. kokous 15.10.99 / 4. §
Ilmoitusasiat, kohta h)

Merkittiin tiedoksi neljä artikkelia ja kaksi kirjaa.

artikkelit:

Finlandsvenska döva har eget språk, *Hufvudstadsbladet* 11.9.1999

Finns det finlandsvenskar i framtiden? *Borgåbladet* 14.9.99:11.

Svenska Skolverkets linjedirektör: Skola för döva kan starta i Helsingfors.
Hufvudstadsbladet 18.9.1999

Schick & Williams & Bolster. Skill Levels of Educational Interpreters Working in Public Schools. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education* 4:2 Spring 1999: 144-155.

kirjat:

Michel DeGraff (ed.) 1999. *Language Creation and Language Change. Creolization, Diachrony, and Development*. MIT Press: Cambridge, Massachusetts.

Brentari, Diane 1998. *Prosodic Model of Sign Language Phonology*. Bradford Books: US,

Tekstiiliite 3 (tiivistelmä videoliitteestä 1) / Suomalaisen viittomakielen lautakunnan 10. kokous 15.10.99 / 6. § *Viittomakieliset uutiset*

Mikaela Tillander kertoo työstään Yleisradion viittomakielisten uutisten toimittajana.

- Viittomavalinnoissa tulee olla varovainen, sillä uutisten kautta viittomat leviävät nopeasti kieliyhteisöön. Osasta viittomia olisi hyvä neuvotella lautakunnan kanssa ja sopia, että käytetään tiettyä viittomaa.
- Viittomakieliset uutiset siirretään ensi vuonna Yleisradion organisaatiossa yhteen muiden TV-uutisten kanssa. Tämä tekee viittomakielisten uutisten teon mm. teknisesti helpommaksi.
- Viittomakielisissä uutisissa käytettävää kieltä ei ole tutkittu lainkaan, ja viittoja joutuu yleensä yksin pohtimaan, mikä olisi esimerkiksi hyvä lauserakenne tietyssä yhteydessä käytettäväksi. Alkuaikoina lauserakenteiden muistiinmerkitsemistä helpottavia laitteita ei ollut käytettävissä, ja viittoja voi merkitä itselleen muistiin vain avainsanat.
- Norjassa tulkki tukee kuuroa viittojaa antaen koko ajan palautetta. Mutta suorassa lähetyksessä sielläkin kuuro on kuitenkin yksin.
- Ruotsissa on aika hyvä tilanne. Siellä on kaksi kuuroa, joista toinen työskentelee aamupäivällä ja toinen iltapäivällä. He pitävät usein yhteyttä kuvapuhelimen välityksellä.
- Islannissa kuuro uutistenviittoja työskentelee täysin yksin.
- Suomessa kuurojen uutistenviittojen välillä on kyllä vuorovaikutusta, mutta sitä voisi vielä kehittää. Uutisten sisältöön kuuro ei ole tähän mennessä voinut vaikuttaa, vaan siitä on päättänyt Vesa Saarinen. Kuuro saa valmiit suomenkieliset tekstit ja joutuu sitten aivan yksin tekemään niistä oman käännöksensä. Näin myös uutisissa käytettävä viittomakieli vaihtelee väkisininkin viittojasta riippuen.
- Ensimmäisten viiden vuoden aikana Ylen viittomakieliset uutiset ovat kuitenkin kehittyneet valtavasti. Viisi vuotta sitten Suomessa oltiin selvästi muita Pohjoismaita jäljessä, mutta ei enää. Suomi on nyt myös ainoa maa, jossa viittomakieliset uutiset lähetetään seitsemänä päivänä viikossa.
- Viittomakielisten uutisten katsojilta saama palaute liittyi alkuvuosina enemmänkin vain ulkoisiin seikkoihin, kuten hiuksiin ja vaatetukseen. Nykyään katsojat kommentoivat paljon myös itse kieltä. Nuoremman sukupolven mielestä uutisissa voisi viittoa nopeammin ja sormittamista voisi vähentää. Vanhempi sukupolvi taas toivoo hitaampaa viittomista ja selkeää sormittamista.

Kieleen liittyvät kommentit voivat koskea myös yksittäisiä viittomia: keskustelua on käyty mm. a) siitä, pitäisikö suomalaisessa viittomakielessä totutusti käytetty *Australian* viittoma korvata australialaisessa viittomakielessä käytettävällä viittomalla, ja b) siitä, kuinka *Ahtisaari* viitottaisiin, sormitetaanko koko nimi vai vain alkuosa ja loppuosasta käytettäisiin viittomaa (a-h-t-i + SAARI)?

- Uutistenviittojille tuottavat kovasti päänvaivaa esim. politiikan ja juridiikan erkoisalojen käsitteet, joille ei ole vakiintuneita viittomavastineita. Ongelmallisia ovat myös monet uutisissa esiintyvät maat (Kosovo, Serbia jne.), joille ei suomalaisessa viittomakielessä ole ollut käytössä mitään viittomavastineita. Kun maiden viittomia sitten etsitään eri lähteistä, tuloksena on useita toisistaan enemmän tai vähemmän poikkeavia viittomia, ja on vaikea päättää, mitä niistä ryhdytään käyttämään. Uutisissa kun ei oikein voi käyttää jostakin tietystä maasta eri päivinä eri viittomaa.

- Suomalaisen viittomakielen lautakunnan ja viittomakielisten uutisten välisestä yhteistyöstä: toivoisimme yleisarviota viittomakielisissä uutisissa käytettävästä viittomakielestä.

- Kuinka viittomakielisissä uutisissa nykyään työskennellään?

Kaikki uutisten toteutukseen osallistuvat henkilöt kokoontuvat ja katsovat tietokoneelta, millaisia uutisia sinä päivänä on ja valitsevat niistä 8–9 viittomakielisiin uutisiin sopivaa aihetta. Sitten kirjoitetaan tekstit – valitettavasti suomeksi, koska viittomakielelle ei ole toimivaa kirjoitusjärjestelmää. Iltapäivällä suomenkieliset tekstit käännetään. Tässä vaiheessa olisi hyvä olla kuvapuhelin käytettävissä. Sillä olisi helpointa kysyä viittomia, joista itse on epävarma. Tekstipuhelimessa on niin työlästä selittää viittomien muotoa.

- Mikaela Tillander kysyy: onko Kuurojen Liitossa kuvapuhelinta, ja voisiko sopia kellonajasta, jolloin voisi soittaa ja keskustella käännöksen ongelmallisista kohdista?

Tekstiliite 4 / Suomalaisen viittomakielen lautakunnan 10. kokous 15.10.99 / 8. §
Esiintyminen Valtakunnallisessa viittomakieliseminaarissa 31.10.99.

MARKKU (kohdat 1, 2 ja 3):

1) Lautakunnan kielenhuoltotyön periaatteiden ja yleisten suuntaviivojen kertaus.

- lyhyesti(!) kalvojen avulla

2) Resurssit:

- seitsemän jäsentä ja vuodessa noin 20 tuntia kokousaikaa
- lisäksi sihteeri tekee vuoden aikana noin 2 kk erilaisia lautakuntaan liittyviä töitä, kuten valmistelee kokoukset ja työstää pöytäkirjat
- Kuurojen Liiton tutkimus- ja sanakirjatyön aikaansaannokset tukevat työtämme. Lisäksi tarvittaisiin kuitenkin kipeästi mm. tutkimusta suomalaisen viittomakielen uudisviittomista ja yleiskielen rekisteristä.

3) Tahot (hankkeet tmv.) jotka ovat toivoneet lautakunnalta tukea työlleen:

- Kirkkokäsikirjan käännöstyöryhmä
- Kuurojen Liiton biologian viittomisto -hanke
- Yleisradion Viittomakieliset uutiset

LEENA:

4) Mitä on saatu aikaan kokousten ulkopuolella:

- kokousten valmistelut
- pöytäkirjojen käsikirjoitukset, viittomiset ja käännökset suomeksi
- 10 minuutin tiedote Kuurojen Liiton videotiedotteeseen- artikkeli Virittäjä-lehteen (2/99)
- lainakappaleet viittomista ja suomenkielisistä pöytäkirjoista Kuurojen Liiton kirjastoon

5) Mitä olemme saaneet aikaan kymmenessä kokouksessa reilun kahden vuoden aikana:

LEENA:

a) käyneet laajoja periaatekeskusteluja

- viittomakielisten ihmisten taustat vaihtelevat: kenen kieli huollon kohteena?
- suomalaisen viittomakielen yleiskieli: mitä se on, kuinka se määritellään?
- uudisviittomat: mitä uudisviittomien luomistapoja on, ja kuinka eri tavat voitaisiin laittaa "arvojärjestykseen"?

b) käsitelleet kahdessa kokouksessa sivistyssanojen ja erikoisalojen termien vastineita suomalaisessa viittomakielessä

- Suomalaisen viittomakielen leksikko ei ole yhtä eriytynyttä kuin mitä suomen kielen leksikko on. Tämä näkyy mm. siinä, että joillakin viittomilla on suuri määrä merkityksiä, joille suomen kielessä on omat erilliset vastineensa (esim. suunnitella; tekniikka; insinööri; strategia) ja joillekin termeille ei ole lainkaan viittomavastineita (graviditeetti, menstruaatio).

HARRY:

e) pöytäkirjat:

- on luotu raamit viitotun asiakirjan toteutukselle
- viitottujen pöytäkirjojen kielenhuolto on aloitettu (käsitelty kohdat *kokouksen aika* ja *kokouksen läsnäolijat*)
- on pohdittu sitä, pitäisikö tai voiko asiakirjoissa käytettävä, kirjoitettuun kieleen rinnastuva, viittominen olla hyvin tiivistä ilmaukseltaan, vai pitääkö siinä olla toistoa tai muunlaista väljyyttä, jota esim. suomenkielisissä asiakirjoissa ei käytetä
- viittomakieliseminaarissa näytetään pätkä viitotusta pöytäkirjasta (vai esim. yksi pätkä ensimmäisestä ja toinen pätkä viimeisestä?)

HARRY:

Kännykän eri viittomat. Vertaa esim. suomen *faksi* vs. *fax* tai *faxi* (tai *taksi* vs. *taxi*) ja suomalaisen viittomakielen *kännykkä D-käsimuodolla*¹ vs. *kännykkä C-käsimuodolla* tai *L-käsimuodolla*, jossa *etusormi on koukussa*? Eli tämä on esimerkki siitä, minkä tyyppisestä kielelle vieraasta aineksestä D-käsimuodon käytössä on kyse?

MARKKU:

Suosituksia:

- Useassa kokouksessa on keskusteltu uudisviittomien muodostustavoista: on pohdittu mm. ovatko sormiaakkosista käsimuodon lainaavat viittomat "vierasta ainesta" suomalaisessa viittomakielessä?
- esim. vanhoissa Hirnin sanakirjoissa ei ole ainuttakaan tällaista viittomaa
- milloin on alettu käyttää nykyisiä viikonpäivien viittomia?

b) nimien tai niihin rinnastettavien käsitteiden viittominen:

- ihmisten nimet:
 - sormitus (a-h-t-i-s-a-a-r-i)
 - sormitus + viittoma (a-h-t-i+SAARI)
 - ensin sormitetaan (c-l-i-n-t-o-n) ja nimen toistuessa voidaan viittoa "nimen alkukirjain, johon liittyy nimen artikuloiminen" + osoitus (c/[klinton] + osoitus)
 - voi viittoa myös:
- TUTKIJA VIRTA HENKILÖ = tutkija Virtanen
- antibiootti ja muut vastaavat käsitteet:
 - sormitus
 - alkukirjain ja samanaikainen huuliolla artikulointi + osoitus
 - LÄÄKE ja samanaikainen [antibiootti]-huulio
 - joissakin yhteyksissä voisi käyttää myös ihan LÄÄKE-viittomaa (eli ei siis [antibiootti], vaan [lääke]-huuliolla)

c) sormittamisen topikaalistus

- jos sormitettava asia tuodaan esille ensimmäistä kertaa, sen aikana usein käytetään kohotettuja kulmakarvoja, eli uusi asia topikaalistetaan. Topikaalistus kestää vielä

¹ Symbolien selitykset löytyvät tiedostosta "Käsimuotojen merkitsemisessä käytettyjen symbolien selitykset".

osoituksen ajan ja sitten kulmakarvat laskevat normaaliasentoon. Jotkut viittojat käyttävät yhtenä topikaalistuksen keinona hieman kohotettua leukaa.

d) maiden viittomat

- jos maalle on olemassa suomalaisen viittomakielen viittoma, lautakunta suosittaa, että sitä käytetään

- Jos tietylle maalle ei ole olemassa viittomaa, voidaan lainata kyseisessä maassa käytössä oleva viittoma. Tällöin viittoma tulee selvittää mahdollisimman luotettavasta tietolähteestä, kuten äidinkieliseltä viittojalta tai sanakirjasta. Jos viittoma sisältää suomalaisen viittomakielen rakenteelle vieraita rakenneosia, viittomaa voidaan tarpeen mukaan mukauttaa.

- on otettu kantaa siihen, mikä olisi hyvä tapa ilmaista viittomakielisen ilmauksen sisältämät puhutun kielen sanat, joita ei voi kääntää viittomakielelle (esim. International Cognitive Linguistics Association)

PÄIVI:

8) Mitä lähitulevaisuudessa tehdään?

yleiset:

- Lautakunta voi toimia suomalaisesta viittomakielestä käytävän julkisen keskustelun käynnistäjänä ja edistäjänä. Lautakunta voi myös omasta työstään tiedottamalla kasvattaa viittomakielisten kielitietoutta.

- On tärkeää pyrkiä luomaan viittomakieliseen yhteisöön ilmapiiri, jossa yleiskielen rinnalla voi elää rikas kielellinen variaatio, ja että variaatio hyväksytään, ja sitä pidetään positiivisena piirteenä kielessä.

- Koska suomalaisesta viittomakielestä ei ole kirjoitettu kielioppia, lautakunnan on vaikea tehdä lauserakenteiden huoltoa.

- Vanhojen normien purkaminen (kielioppi ja viittomisto)

konkreettiset:

- uudisviittomaohjeisto

- kirkkokäsikirjan käännöshankkeesta lähetettyjen käännösehdotusten kommentoiminen

- Viittomakielisten uutisten toimituksesta tulevat selvityspyynnöt

- pöytäkirjojen kielenhuoltamisen jatkaminen

- suomalaisen viittomakielen yleiskielen määrittäminen

- käsitelläänkö edes joitakin hyvin laajassa käytössä olevien käsitteiden viittomavastineita (kuten euro ja sentti)?

- tiedottaminen

- viittomakieliset pöytäkirjat Kuurojen Liiton kirjastoon ja suomenkieliset Kotuksen kotisivuille

- lisäksi pyritään tiedottamaan ainakin Kuurojen Lehdessä ja Kuurojen Liiton videotiedotteella ja Käsillä kääntäjissä